

GORENJSKI GLAS

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE OKRAJEV KRANJ

Leto IV. Št. 26

Kranj, 28. junija 1951

Cena din 5.—

Priprave na proslavo 22. julija

praznika vseljudske vstaje

Kakor povsod, so se pričele tudi v Kranju priprave za praznovanje 10. obletnice oborožene vstaje v Sloveniji. Pri Mestnem odboru OF je postavljen pripravljalni odbor, ki bo usmerjal delo. Na terenih pa postavljajo prav te dni pripravljalne odbore, ki bodo v glavnem vodili vse delo. OF in sindikalne organizacije bodo skrbele, da bodo spoznali Kranjčani že pred 22. julijem razvoj borbe na Gorenjskem preko lokalnega tiska in razgovorov.

Na predvečer bodo pripravili terenski odbori ZB v bližnjih gozdskih partizanske mitinge. 22. julija bodo odkrili spominske plošče na zgodovinskih mestih: tehnike, mesta padlih borcev ali talcev in na kraju, kjer so bile partijske konference od 1938. leta dalje. Popoldan bodo v bližnjih gozdskih v urejenih taboriščih partizanske zabave, kamor bo treba prinesiti s seboj porčijo, žlico in deko, ker partizani niso poznali miz, ampak le šture in tla.

Kulturno umetniška društva bodo obiskala na ta dan partizanske kraje v okolici Kranja. Borci pa bodo šli lahko z avtomobili v partizanske kraje, kjer so se največ zadrževali kot partizani.

V okraju Kranj-okolica se že pridno pripravljajo na 22. julij, dan vseljudske vstaje. Začeli bodo na predvečer z raznimi taborjenji in proslavam. V kranjskem okoliškem okraju bodo ta dan odkrili več kot 10 spominskih plošč, kjer so bile večje borbe in so padli prvi borci. Večjo ploščo bodo odkrili pri Sv. Ožboltu nad Sk. Loko, kjer so bili leta 1941. napadeni prvi partizani, v Škofji Loki, kjer so rešili iz zaporov prve aktiviste itd. Stari borci in partizani iz Kranja in Škofje Loke bodo obiskali poznane partizanske vasi Dražgoše, Davčo, Jamnik in druge. Z njimi bodo šle tudi razne sekcije KUD-ov, ki bodo tam gostovale z raznimi kulturnimi prireditvami.

Darilo kranjske kmetijske zadruga ameriškim Slovencem

Član napredne delavske stranke v Clevelandu USA in dolgoletni predsednik Bratske ameriške zveze tov. Janko Rogelj, ki je zdaj na obisku v domovini, je dne 18. t. m. sprejel zastopnike OZKZ in Kmetijske zadruga Kranj. Zastopniki so v imenu zadruga in združništva pozdravili našega rotarja in dolgoletnega borca za pravice delavskega razreda ter mu opisali delo, skrb in namen naših zadrug. Obrazložili so mu vse uspehe in težave, v katerih se zadruga še nahajajo, poleg tega pa so mu obrazložili tudi skrb naše socialistične države za zadruga. Seznanili so ga z gradnjo združničnih domov, ki se gradijo po naših zadrugah, in mu podarili veliko oljnatno sliko z ozadjem mesta Kranja in zadruga doma v njegovi rojstni vasi na Primskem.

Tov. Rogelj je bil izredno navdušen nad obiskom zadrugarjev ter se je zelo povoljno izrazil o naših zadrugah. V svojem razgovoru z zastopniki je opisal svoje življenje, saj je moral že leta 1913. zapustiti kranjsko gimnazijo, ker se je že takrat aktivno udeleževal v naprednih študentskih vrstah. Danes je v Clevelandu, ki šteje 40 do 50 tisoč Slovencev. V temnem sodelovanju z Luisem Adamičem sta organizirala več naprednih slovenskih časopisov, poleg tega sta izposlovala pravico dvojnih napisov v mestu, organizirala sta, da je samo v tem mestu 11 Slovencev narodnih domov, kjer imajo kulturne prireditve, knjižnice, igre in predavanja v slovenskem jeziku. V času osvobodilne borbe sta skupno stala na strani partijskega gibanja in vodila borbo proti močni propagandi bivšega kraljevega poslanca Potiča. Tov. Adamič, ki je imel osebno poznanstvo in vpliv pri predsedniku vlade Rooseveltu, je že v času borbe izposloval veliko uslug,

Včeraj je I. kranjska gimnazija na svečan način proslavila 50-letnico prve mature v Kranju leta 1901. Ob pol devetih dopoldne je bilo odkritje plošče padlim profesorjem in dijakom-partizanom, nato pa je sledila proslava v Prešernovem gledališču. O poteku teh slavnosti bomo podrobno poročali prihodnjič.

Preji nam velika nevarnost!

PRI NEDELJSKEM MNOŽIČNEM PREGLEDU SO V 23 KLO OKOLIŠKEGA OKRAJA NASLI PREKO 7000 HROŠČEV IN LIČINK KOLORADSKEGA HROŠČA

Zaradi okužb krompirišč, ki so bile v preteklem tednu odkrite v 9 KLO našega okraja, je v nedeljo 24. t. m. Okrajni ljudski odbor organiziral izreden množični pregled, ki je odkril ogromne okužbe. Našli so v 22 KLO 55 hroščev in 7200 ličink. Okužbe so bile do sedaj ugotovljene v 26 KLO, in sicer v KLO Žiri, Hotavljah, Poljane, Zminec, Zalllog, Češnjica, Selca, Bukovica, Trata-kolodvor, Reteče, Sora, Bitnje, Oreh, Mavčiče, Besnica, Kokrica, Naklo, Križe, Preddvor, Predoslje, Senčur, Voglje, Brniki, Velesovo, Zapoge, Smlednik. Od 52 KLO, kolikor jih je v našem okraju, je bila okužba odkrita v 26 KLO, kar pomeni toč-

no polovico. Vendar pa še nismo prepričani, da so odkrite vse okužbe, ker so ponekod tudi zadnji pregled površno izvršili. Marsikje so se kmetje izgovarjali, da ne bodo še v nedeljo pregledovali krompirja, ker so ga med tednom ospali in okopavali, pa hrošča niso našli. Res ga niso med tednom nikjer našli, ker ga lastniki krompirišč, na čigar parcelah je bil v nedeljo hrošč najden, sploh niso iskali. Sedaj ne more biti več izgovora, da kdo ni vedel, da je dolžan svoja krompirišča stalno pregledovati in okužbo javiti na krajevni ljudski odbor, zato bo OLO kaznoval vsakogar z denarno kaznijo do 5.000 dinarjev, če bo pri nedeljskem pregledu najdena zalega hroščev, ki bi jo moral že lastnik pri posameznih pregledih odkriti in prijaviti. Tak slučaj imamo na Okroglem pri Naklu, kjer je že stara okužba na dveh njivah, ki pa je bila šele zadnje nedelje odkrita; na obeh njivah so našli okrog 3.000 ličink. To dokazuje, da ni bil pred tedno pregled na teh njivah niti en množičen pregled. Znak bo OLO kaznoval člane komisij in krajevne ter vaške vodje, ki so pregled slabo izvedli ali pa sploh niso organizirali, kot je bilo zadnje nedelje v Zabnici. Prav tako bodo kaznovani posamezniki, ki jih je KLO obvestil za množični pregled, pa se tega niso hoteli udeležiti.

Kako važni so pogosti pregledi in kako potreben je bil zadnji nedeljski pregled, bomo razumeli, če vemo, da večina teh ličink, ki jih je bilo najdenih in uničenih nad 7.000, prihodnje nedelje ne bi bila več na krompirju, ker bi bile že kot bube v zemlji in bi v enem tednu prilezlo iz zemlje novih 7000 hroščev, ki bi še letos zalegli milijone potomcev. Zato se morajo množični pregledi vršiti v tem času, ko traja razmnoževanje, vsako nedeljo, a na okuženih njivah pa vsak dan DOPOLDNE OD 8. DO 9. URE.

ZAČELI SO S 6-MESEČNIM TEKMOMANJEM V POČASTITEV 10-LETNICE JA

Za proglas Glavnega odbora Zveze sindikatov Slovenije, ki ga je izdal na podlagi poziva Glavnega odbora ZB NOV Slovenije na šestmesečno tekmovanje v počastitev 10-letnice Jugoslovanske Armade, vlada med kranjskimi delovnimi kolektivi veliko zanimanje.

V to tekmovanje so se že vključili in začeli z živahnim tekmovanjem v vseh velikih tovarnah v Kranju. Tako je že v polnem teku tekmovanje v Inteksu, Savi, Tiskanini in Iskri. Med mestnimi podjetji

Naši kadri - naša bodočnost

Skrb za kadre je danes vidna v vseh naših tovarnah, podjetjih in obrtnih obratih. V to je zajeta vseplošna vzgoja bodočih mojstrov - učencev v gospodarstvu. Nič več niso zapostavljeni, omalovaževani in manjvredni, kot je bilo to nekoč.

Dan učencev v gospodarstvu... Njihov praznik. Kdaj prej so ga poznali? Nikoli v stari Jugoslaviji. Danes ga praznujejo svečano in s vsakim letom bolj pripravljeno. Tako tudi v Kranju. 22. t. m. je bila v njihovi šoli odprta velika razstava, ki je nazorna pokazala, kaj so vse doslej dosegli. Od lani je pokazala velik napredek in to je uspeh, ki ga hočejo vsi videti.

V stranski ulici, ki meji na Cankarjevo, je gneča ljudi. Eni prihajajo, drugi odhajajo. Prvi sprašujejo: Ali so se res odrezali? - Drugi pa se zadovoljno smehljajo, kot da govore: Kar poglejte, ne bo vam žal! - In res! Ze zunanja okrasitev šole da sluti letošnjo pripravljenost. Lep slavolok, obrtni znak, državna zastava.

Polno čustev zajame slehernega obiskovalca, ko hodi po tej razstavi. Kako bi vam v kratkem vse to povedal? Če bi bil v koži teh mladih razstavjalcev, bi rekel to z eno samo ponosno besedo: „Mi! Mi smo to naredili!“ Mlada garda socialistične domovine! Domovina nam je sprostila mladostne sile ustvarjanja - V pritličju razstavljajo svoje izdelke učenci mlekarške šole v Cirčah. Ta kolektiv je eden najboljših po svojih učnih uspehih. Zraven njih pa so razstavljena dela mladih krojačev in šivilij iz Primskovega, ki tudi vzbujajo mnogo zanimanja. Glavno pa je v prvem nadstropju. Tam razstavljajo v velikih učilnicah: industrijska šola Iskra, učenci v čevljarstvu, mizarstvu, kovinarji in gumarska šola Save. Največjo pozornost vzbuja vsekakor vzorno urejen oddelek, kjer razstavlja svoja dela kolektiv industrijske šole Iskra. Tu najdeš vse, kar potrebuješ v kovinski stroki, fino-mehaniki in elektrotehniko: od raznih meril, šestil, primožev do električnega števca do voltmetra in ojačevalca. In tako skoraj ne veš, čemu bi se bolj čudil. Kvalitetni izdelavi ali raznovrstnosti najbolj kompliciranih izdelkov. Pa ne mislite, da so zato drugi kaj slabši. V hodniku, iz katerega stopiš v razne oddelke, stoji kip maršala Tita, a nad njim je zapisano geslo: „Naši kadri - naša bodočnost!“ To je naša stvarnost, to je tudi resnica. Toda mladi razstavjalci so lahko pod tem še dodali: Mi tekmujemo... Res ne veš, ko hodiš iz oddelka v oddelek, kje je boljše in lepše urejeno. Vsaka stroka ima za nas svoj pomen in važnost. Lepo so pripravili razstavo svojih izdelkov tudi učenci v mizarstvu, kjer med drugim kar ne moreš verjeti, da je krasno obdelano in politirano psiho naredil učenec prvega letnika, da je vse to moderno pohištvo, čeprav v posameznih kosih, izdelek učencev v gospodarstvu. In vendar so tu imena, da, celo cene izdelkov. Ali je manj vredno delo učencev gumarske šole „Sava“, kjer sta med drugimi Gornik in Masten že prava mojstra v izdelavi avtomobilskih plaščev? Pa kovinarji? Arnuž iz Tiskanine, ali se ne bi lahko brez sramu pomešal med Iskrovce? Čevljarji so razstavili izdelke ročne in strojne obdelave vsakovrstnih čevljev, pa tudi nekaj sedlarjev se je kar lepo odrezalo. Menim, da smo lahko na letošnjo razstavo del učencev v gospodarstvu ponosni, kajti pokazali so napredek in silno moč mladih ustvarjalcev, ki se z vsakim letom vse bolj dviga. In to jim je v pohos!

je sprejela in uveljavila to tekmovanje najprej „Prekrba“, njej pa slede tudi drugi. Na ta način hočejo vsi delovni kolektivi na področju mesta Kranja dostojno počastiti 10. letnico ustanovitve JA.

Tudi v okraju Kranj-okolica se že pripravljajo na šestmesečno tekmovanje v počastitev dneva JA. Pri okrajnem odboru ZB so ustanovili komisijo s štabom na čelu, ki bo vodil vse tekmovanje. Med prvimi krajevnimi odbori ZB se je vključil v to tekmovanje odbor pri Sv. Ani nad Tržičem. Odbor je pripravil načrt tekmovanja in o tem obvestil svoje članstvo. V Sk. Loki bodo v tem tekmovanju zgradili dom s spomenikom padlim borcem. V domu bo muzej NOB in knjižnica, sprednja stran bo v obliki velikega spomenika s spominskimi ploščami. Tudi na Jezerskem se že pripravljajo na tekmovanje. Pred kratkim so obnovili in odprli partizansko bolnico.

Redek primer plodnosti smo imeli v Selcih nad Škofjo Loko. Posestniku Demšar Francu je krava povrgla kar 3 teleta. Vsa tri so bila popolnoma normalna. Eno tele je bilo takoj mrtvo, drugo je kmalu poginilo, tretje pa živi in je zdravo. Prav tako je zdrava tudi krava.

Prosvetni delavci kranjskega okoliškega okraja so zborovali na Kokrici

16. junija je bilo v zadružnem domu na Kokrici zborovanje učiteljev in profesorjev kranjskega okoliškega okraja. Zbralo se jih je blizu 200. Okrajni svet za prosveto in kulturo je podal analizo pedagoškega dela ter razdelil najboljše šolskim kolektivom in posameznikom nagrade in priznanja. Letos so dodali še nekaj novega — učitelji in profesorji so podali k zaključku še lep kulturni program.

Zbocrovanja so se kot gostje udeležili tov. Vovk Stane, član OK KPS in OK LMS, tov. Bilban, predsednik okrajnega odbora ZB in predsednik SUP tov. Rupret Vinko.

Predsednik Sveta za prosveto in kulturo tov. Bavdek Dušan je v imenu Sveta podal analizo dela, iz katere podajamo nekaj izvlečkov.

Razvojna pot našega šolstva

V razvoju našega šolstva razlikujemo tri obdobja: v letih 1945—47, je šlo prizadevanje oblasti in prosvetnih delavcev, predvsem za ustvaritve osnovnih materialnih pogojev. Treba je bilo obnoviti porušene šole, jih opremiti z inventarjem, učili in knjigami, pravilno razmestiti prosvetni kader, ki ga je vojna močno razpršila in razredčila ter pridobiti novega, da bi se zagotovilo vsaj minimalnim učnim potrebam.

V teh letih so prosvetni delavci ogromno storili. S sodelovanjem množice in ob podpori oblasti so obnovili vse razdejane stavbe ter uvedli redne pouke. Takih večjih obnov je bilo v našem okraju 13 (Jezerko, Goriče, Lom, Zg. Dolina, Leše; Zabnica, Bukovica, Gabrk. Poljane, Javorje, Trebija, Reteče, Sv. Lenart) Pouk so uredili v zasilnih stavbah v Trsteniku, Dražgošah, Davči, Zg. Luši, Leskovici, v Malenskem vrhu, Račevi, Brekocah. S tem je bila podana solidna osnova za nadaljne šolsko delo.

V drugem obdobju, v letih 1947—49 se je izkazalo delo prevsem v notranji organizaciji šolstva. Potrebno je bilo sestaviti novi družbeni stvarnosti ustrezajoč učni načrt, ki je izšel 1. 1948, natiskati knjige in priročnike za posamezne predmete ter izdelati nov tip šole, ki se je uveljavil v sedemletki.

Tudi v našem okraju se je mnogo razpravljalo o novem učnem načrtu. Ustanovljena je bila vrsta sedemletk, ki so se leta 1949 preimenovali v gimnazije. Tako je danes na našem področju 10 nižjih gimnazij (Trzič, Sk. Loka, Ziri, Cerklje, Križe; Predoslje, Preddvor, Poljane, Trata, Železniki). Mreža gimnazij je dovolj gosta, tako da lahko zajame vso šolsko mladino. Pač pa bo treba v bližnji bodočnosti postaviti urejene internate v Železnikih, Zireh, na Trati ali v Poljanah, da bodo mogli posejati gimnazije v večji meri tudi učenci iz oddaljenih hribovskih naselij.

Z izdajo resolucije o šolstvu CK KPJ decembra 1949. leta smo stopili v tretje obdobje razvoja prosvetnega dela. Resolucija je povdarila potrebo po večjem vzgojnem vplivanju na učence se mladino, ter izrazila zahtevo po kvalitetnejšem pouku.

Iz prednjega se vidi smiselna graditev našega šolstva; kako smo od osnovnih materialnih potreb prehajali vse bolj k organiziranemu učenju in vzgojnemu delu ter po blejskem, pedagoškem kongresu oktobra 1950, ki je postavil vrh temu prizadevanju, prešli k pravi funkciji učiteljskega poklica, to je k kvalitetnemu učenju in vzgojnemu delu.

V zvezi s tem smo ustanovili svete za prosveto in kulturo pri vseh krajevni odborih. Na ta način je postala skrb za našo šolo in mladino še bolj množična. Pospeševali smo ljudsko iniciativnost pri reševanju šolskih vprašanj. Naš prosvetni kader pa je dal važne prispevke k novemu učnemu načrtu.

Močna pobuda za delo je bil v tem letu spomin na 10. obletnico OF. Nešteto je bilo nastopov v čast ustanovitve OF, vseh šest mesecev so se prosvetni delavci v veliki meri udejstvovali pri ljudskoprosvetnem delu.

Prizadevanja za boljše učne in vzgojne uspehe

Prosvetni delavci so v tem letu ubrali dve poti, da bi izboljšali učno in vzgojno delo. V okviru sindikalnega študija so preštudirali celotno gradivo blejskega pedagoškega kongresa.

Da je bilo to nujno potrebno, je nakazal referat dr. Šegulove na tem kongresu. Vsa povojna leta smo se bavili z vprašanjem učne snovi — kaj naj učimo. Ker so bili učni načrti preobsežni, smo nepedagoško trpali otrokom v glavo preveč snovi ter smo šli tako mimo vprašanj otrokove rasti, njihove zmogljivosti. Videli smo le snov, ne pa otroka. Odločno je postavila v ospredje spoznavanje našega konkretnega otroka, študij psihologije našega otroka ter večjega in smotrnejšega vzgojnega vplivanja. Zaradi teh važnih postavk je bil referat dr. Šegulove osrednje vprašanje razmišljanje pedagoških delavcev.

Druga pot pedagoškega dela je bila praktična. Skoraj na vseh večrazrednih, pa tudi nižje organiziranih šolah so imeli učitelji vzorne učne nastope. Stari in mladi učitelji so poučevali, drugi pa opazovali njihov pouk in si potem v razgovoru izmenjali izkušnje. Na tem področju je delala cela vrsta osnovnih šol in gimnazij (Cerklje, Trstenik, Voklo, Olševke, Križe, Predoslje, Selca in druge).

Sindikalne podružnice so organizirale tudi sektorske vzorne učne nastope; tako podružnica v Cerkljah, nastop v Olševku in na Senturški gori, podružnica v Trziču, na osnovni šoli v Križah, učiteljstvo v Poljanski dolini na Trati, skupina šol okoli Besnice pa je nastopila v Besnici in na Pševem.

Večina šol je imela tudi celo vrsto predavanj s področja pedagogike in metodike. Posebno obliko znanstvenega študija je

SPREJEM NAJBOLJŠIH DIJAKOV IN UČENCEV PRI PREDSEDNIKU OLO KRANJ - OKOLICA

V soboto je Svet za kulturo in prosveto pri kranjskem okoliškem okraju organiziral sprejem najboljših dijakov in učencev iz svojega področja pri predsedniku OLO tov. Babiču. Prišli so najboljši dijaki iz nižjih gimnazij v okraju, kakor tudi najboljši učenci osnovnih šol ter šol učencev v gospodarstvu. Tov. Bavdek Dušan je uvodoma navzočim nakazal velik pomen skrbi naše ljudske oblasti za dober in zdrav šolski naraščaj, nakar je pozdravil najboljše dijake in učence predsednik OLO Kranj, okolice tov. Babič ter jim v toplih besedah želel še polno uspehov pri nadaljnem učenju, ki je sestavni del njihovega prispevanja k skupni graditvi socialistične domovine. Zbrane najboljše učence so nato pozdravili tudi predstavniki OK KPS, OO OF in mladine, nakar je sledila obdaritev z lepimi knjižnimi darili in pogostitev.

Iz partizanskih spominov borca VII. UB „Franceta Prešerna“

(Ob osmi obletnici brigade)

Prvega septembra 1944. leta že zgodaj zjutraj, ob šesti uri, so napadli Gradnikovci utrjeno belogardistično postojanko Črni vrh nad Idrijo od vseh strani. Domboranci so mislili, da bo to le manjši napad in nič hudega, toda čim bolj srdito so začeli naši borci napadati in tolči postojanko s topovi, tembolj trda je začela presti domborancem v postojanko. Sprva so nudili srdit odpor, toda počasi je bilo opaziti, da zapuščajo posamezne utrjene hiše in se umikajo v druge. Borba je postajala vedno ostrejša. Ko so domboranci v postojanki uvideli, da jim preti resna nevarnost, so se obrnili za pomoč tudi na Nemce v Godoviču in v sosednjih postojankah. In Nemci so svojim zaveznikom res prišli na pomoč: napadli so našo brigado z dveh strani, hoteč nas iznenaditi, toda naši borci so jih previdno pustili na nekaj korakov razdalje in šele nato neusmiljeno vžgali po njih, da so bili prisiljeni, da se umaknejo. Toda kljub temu se jih nismo iznebili. Čez čas so poskusili spet v večjih skupinah prodreti iz Godoviča. A tudi tokrat jim sreča ni bila naklonjena. Naš minomet, ki smo ga imeli, je z veliko gotovostjo sipal mednje in ga mi-

no. Jezni so začeli tudi Nemci besno obstreljevati naše položaje s težkimi minometi, a žal dolgo časa niso imeli gotovih rezultatov. Naš minomet, ki mu niso mogli priti nikakor na pravo sled, jim je povzročal, kakor se zdi, obilo resnih preglavic. Šele popoldne so ga opazili in odkrili naš položaj: mine so začele kar deževati druga za drugo. Toda vsa četa se je pravočasno umaknila pod poveljstvom komandanta brigade Leskovec Karla na nov položaj in od tu začela spet sipati mine na Nemce. Še enkrat je hotel to popoldne sovražnik iznenaditi našo brigado z napadom z boka: toda tudi tokrat — ni imel sreče. Ker smo bili, kar nas je bilo z minometom, le nekaj kilometrov oddaljeni od Črnega vrha, smo slišali v presledkih med minami in kadar nismo napadali oziroma se branili, kako je divjala tam bliže postojanke borba Gradnikove brigade.

Ko jim ni uspelo, da bi nam prišli do živega s svojega dotedanega položaja, so začeli Nemci čez čas obstreljevati sam Črni vrh iz Hotedrščice, toda granate so letele v glavnem mimo Črnega vrha in zadevale ob skale nad vasjo.

Uvedel klub prosvetnih delavcev v Trziču, ki rabi za predavatelje priznane osebnosti s področja znanosti in umetnosti.

Jasno pa je, da je uspeh v šoli v največji meri odvisen od individualnih stremiljenj po napredku. V tem pogledu pri nekaterih še ni dovolj prizadevanosti. Moramo pa reči, da je večina učiteljstva stremela za tem, da učencem čim več vzgoje in znanja.

Skrb za strokovno izpopolnitev

Ta se najjasneje izkazuje v skrbi za pridobitev strokovnosti. V tem pogledu ne moremo biti zadovoljni. Od 56 učiteljskih pripravnikov, ki službujejo v tem času v kranjskem okoliškem okraju, jih je v tem letu 6 položilo diplomski izpit, strokovni izpit pa 9 pripravnikov, kar je komaj 16%. Profesorski strokovni izpit je položila ena pripravnica. Diplomsko za predmetnega učitelja so položili na PVS trije izredni slušatelji. Trije so pa dovršili redni dvoletni študij na Višji pedagoški šoli.

Verjetno nekateri pripravniki ne namestijo trajno ostati v učiteljskem poklicu, zato tudi ne polagajo izpitov. Ščasoma bodo vsi ti izločeni iz stroke. Imamo pa doberno število izrednih slušateljev VPS, od katerih se večina trudi, da čimprej dosežejo strokovnost.

Vzgjamo tudi obrtni kader

V okraju že drugo leto vzgaja kvalificiran čevljarški kader industrijska čevljarška šola v Zireh. V dveh razredih je 71 učencev. Ti imajo svoj dom in svojo delavnico. Ker ima šola odlično učno in vzgojno osebje, dosegajo učenci visoke učne uspehe. Po svoji organizaciji in vsestranskem mladinskem udejstvovanju (godba, Ljudska tehnika, fizkultura) je šola ena izmed najboljših.

SUG v Gorenji vasi v Poljanski dolini je imela v tem letu 39 učencev raznih strok. Poučevali so se le splošni predmeti, v juliju pa bodo obiskali strokovne tečaje.

SUG v Skofji Loki je imela v tem letu 149 učencev raznih strok. Povezava med splošnimi in strokovnimi predmeti je bila najtesnejša.

SUG v Železnikih šteje 52 učencev, v Cerkljah je 41 učencev. Tudi tu pouk v redu poteka.

SUG v Trziču šteje 148 učencev ter ima za seboj že lepo delovno tradicijo. Dobra je povezava z zbornico, mojstri in starši, zato še tudi uspehi zelo dobri. Za 10. obletnico OF so napravili lepo razstavo svojih izdelkov.

Vse te šole še nimajo lastnih učnih prostorov, nimajo stalnih predavateljev, učnih pripomočkov itd.

Nas, ki smo bili, kot rečeno, z minometom v ozadju, so vsako uro obveščali o poteku bojev za postojanko. Tako smo popoldne slišali, da domboranci še ne mislijo na to, da bi se predali, da še vedno podčunjujejo našo udarno moč in upajo, da bodo končno zmagali oni, ali pa nas vsaj pregnali in se s tem rešili. Toda boj je tekel dalje. Našim pobožnim domboranskim želje niso šle do srca. Napadli so z nezmanjšano srditostjo, ker so se za trdno odločili, da se ne umaknejo, dokler postojanke Črni vrh, ki je veljala za najmočnejšo domboransko postojanko na Primorskem, ne uničijo in dokažejo domborancem in vsej Primorski, da je ves trud izdajalcev jalov.

Proti večeri smo izvedeli, da so bili domboranci, kolikor jih je po dolgourni borbi še ostalo, prisiljeni spremeniti svoje mišljenje o tem, da bodo zmagali, in se vdati. Gradnikova brigada jih je ujela približno dvajset, preko sto pa jih je v bojih padlo. Med ujetimi in tudi med padlimi so bili tudi nekateri duhovniki, oblečeni v neslavne uniforme izdajalca Rupnika. Ko se je že začevalo nočiti, smo tudi mi, kar nas je bilo zadaj, zapustili svoj položaj in se pridružili ostalim, s katerimi smo skupno odšli v koloni skozi še goreči Črni vrh, iz katerega je bilo ta dan za zmeraj izbrisano

NAGRAJENI SO BILI NAJBOLJŠI PROSVETNI KOLEKTIVI IN POSAMEZNIKI

Za uspešno delo so bili nagrajeni naslednji kolektivi: **otroški vrtec v Železnikih dijaški dom v Trziču, osn. šola Šenčur, šola učencev v gospodarstvu in gimnazija v Sk. Loki**, od posameznikov pa tle: **Jeglič Alojzija**, učiteljica v Dražgošah, **Korenčan Lovro**, učitelj v Retečah, **Jočič Peter**, učitelj v Pred-dvoru, **Zlajpah Miro**, ravnatelj gimnazije v Zireh, **Zorko Franc**, ravnatelj glasbene šole v Skofji Loki, **Zazvonil Oto**, učitelj glasbe v Trziču, **Hlebee-Primožič Antonija**, čipkarska učiteljica v Železnikih, **Gojnič Ivana**, upravnica otroškega vrta v Sk. Loki, **Šturm Marija**, snažilka osnovne šole in gimnazije v Železnikih, **Macedoni Režika**, kuharica v dijaškem domu in **Tomazin Marica**, vzgojiteljica v otroškem vrtcu v Sk. Loki. Podeljenih je bilo tudi več pismenih priznanj najboljšim prosvetnim delavcem in kolektivom.

Korenčan Lovro, eden izmed najuspešnejših kulturno prosvetnih delavcev

Lep zaključek zborovanja

Prvikrat so prosvetni delavci iz svojih vrst dodali uradnemu delu zborovanja kulturni del.

Pevski kvartet tov. Slapar, Gabrovec, Zierherl, Možina je zapel več narodnih in umetniških pesmi. Sledile so recitacije, pesmi Desanke Maksimovičeve, čitanje odlomkov iz Martina Kačurja in Bevkovih spominov na učitelja, ki so jih prednašali tov. Faganeljeva, Štrukljeva, Rakovčeva in tov. Demšar, nato pa so trziški glasbeniki dovršeno zaigrali na klavir, violino in viončelo več skladb.

Ob tem prvem nastopu smo tesno spoznali, kaj zmoremo. Umetniško izvajanje program je dal, zborovanju svečan povdarek in konec.

Letos jih pojde še več na počitnice

Kakor vsako leto, tako bodo tudi letos odšli na počitnice na morje in v planinske kraje zdravja najbolj potrebni otroci. V tem se tudi odraža velika skrb naše ljudske oblasti za šolsko mladino. Kakor smo izvedeli bo v to število letos zajetih še mnogo več otrok kot lani. Samo iz šol kranjskega okoliškega okraja oddide 100 pionirjev v Strunjan pri Portorožu, 100 v Trebijo, 20 v Bagnolo pri Pulju, a po 10 pionirjev v počitniške kolonije na Sušak in Tolmin. Razen teh bo v pionirsko taborenje na Gabrku sprejetih 60 pionirjev in pionirk, a v Trziču bo organizirano dnevno letovanje za 80 pionirjev. Tudi 60 učencev v gospodarstvu bo letos prebilo svoje počitnice ob morju, in sicer v prijetni Isoli.

iz površja zemlje izdajalsko gnezdo domboranstva. Ponoči smo hodili in drugega septembra zjutraj prišli na Otelco.

Tisti dan so vsi naši časopisi na prvih straneh prinesli veselo vest o zmagi XXXI. divizije nad Črnim vrhom. Vest se je širila naglo po vseh, že osvobojenih, pa tudi še okupiranih primorskih krajih. Ljudje po Vipavski dolini in po Idrijskem so jo navdušeno pozdravljali. Nemci in domboranci po postojankah so postajali strahopetnejši: povečali so svoje straže in pomnožili svoje edinice, se začeli ponovno okopavati, zidati bunkerje, širiti žične zapreke, itd. Vedeli so, da niso pred nami več nikjer, pa tudi v najbolj utrjenih postojankah, varni, da so naše edinice neuklonljive in sposobne držati svoje položaje, četudi po ves dan in kljub najsrdečjemu odporu, ki ga nudijo napadeni. Domboranci v Črnem vrhu so bili pred napadom zvesto prepričani, da je njihova postojanka najbolj utrjena v vsej Primorski, nepremagljiva trdnjava, ki bo dala vsem krajem daleč naokoli zgled, kako se je treba boriti proti partizanom. Upali so tudi, da bo njihova postojanka opora vsem domboranskim organizatorjem, ki so po Primorski rekrutirali zapeljance za Rupnikovo hlapševsko vojsko, toda kot je pokazal 1. september 1944. so se krepko uračunali. (Nadaljevanje)

Kako so se pripravljali in praznovali Dan učencev v gospodarstvu

Učencem v gospodarstvu se je življenje po osvoboditvi bistveno spremenilo, bodisi v odnosu do mojstrov, do šole, do kulturno prosvetnega življenja, kakor tudi materialno.

V Kranju je naš ponos mlekarška šola, ki ima najboljši mladinskih aktiv, njeni člani se izživljajo v kulturnem, fizikalnem in šahovskem delu, pri prostovoljnem delu in v strokovnih krožkih. Za politično vzgojo pa skrbe z dnevnimi političnimi pregledi. Tudi industrijska šola v Iskri je znatno napredovala, zlasti v fizikuri. Manj utrjen je kolektiv šole učencev v gospodarstvu Iskre, zlasti premajhna je aktivnost mladinske organizacije in povezava z upravo.

V industrijski šoli je razgibano delo ljudske tehnike, agilni pa so tudi pri kulturno-prosvetnem delu, vendar bi se dalo še marsikaj izboljšati.

V maju so nas zlasti presenetili učenci v gospodarstvu iz šole Kranj z uspešnim kulturno-prosvetnim nastopom, ki si ga je ogledal celo tovariš Rogelj, naš ameriški rojak, ki je na obisku v Sloveniji.

V šoli na Primškovem nam je že dolgo znan mladinski pevski zbor.

Za pionirski sejem so učenci v gospodarstvu postavili samostojne stojnice z igračami in uporabnimi predmeti, dobiček pa so poklonili mestnemu svetu za pionirsko taborenja. Tudi za pionirsko letovanja in taborenja so se nekateri prijavi kot vodiči. Nekateri vodijo celo pionirske krožke. Med pionirji Stražišča je poznan učenec industrijske šole Iskre Čerče Aleksander, ki vodi že dve leti kemični krožek, najboljšega v Kranju, in risarski krožek, obiskoval pa je tudi seminar za pionirsko taborenje.

Od 22. do 26. junija so bili zbori učencev v gospodarstvu, na katere so se skrbno pripravljali že več mesecev. Prvi dan so otvorili razstavo svojih izdelkov, 23. t. m. jih je za njihov trud nagradilo Prešernovo gledališče z brezplačno predstavo Pepelke, sindikalno gledališče pa z igro „Globoko so korenine“. V nedeljo je bila glavna prireditev, in sicer kulturno-prosvetna, fizikalni nastop, delitev spričeval in ranjanje.

PIONIRJI ZA KULTURNI DOM V TRSTU

Doslej so prispevali za Kulturni dom v Trstu pionirji sledečih krajev: Križe 2731.—din, Duplje 1123.—, Skofja Loka 4002.—, Predoslje 2781.—, Podblica 511.—, Voklo 1300.—, Poljane 1671.—, Hotavlje 381.—, Selca 630.—, Besnica 531.—, Lom 648.—, Lučine 667.—, gimnazijci iz Cerkelj 889.—, Ziri 1332.—, Reteče 1240.—, Smednik 1650.—, Senčur 1209.—, Davča 1000.—, Naklo 1210.—, Olševki 1783.—, — skupno 27.289 din.

Vse hvale so vredni pionirji iz oddaljenih hribovskih partizanskih krajev, iz Davče in Podblice, kjer pride povprečni prispevek na pionirja nad 10 din. Prav toliko so darovali tudi pionirji v Lomu in Olševku. Pionirji v Skofji Loki pa so zbrali nad 16.000 din za postavitev spomenika padlim borcem v Skofji Loki.

Učitelstvo v teh krajih je poslalo 2810 din, kar pa ne izkazuje vseh prispevkov. Učitelstvo je darovalo za zgraditev Kulturnega doma v Trstu v večini primerov preko svoje sindikalne organizacije. Tako znaša pionirska akcija za kulturni dom v Trstu skupno z učiteljskimi prispevki 30.099 din.

KULTURNA RAZGIBANOST V SELCAH

Iz lepega gorenjskega kota Podkorenja je igrala skupina v soboto 16. junija obiskala Selca nad Skofjo Loko. Z veseljem programom so nastopili v soboto zvečer in v nedeljo popoldne. S petjem in igro so zadovoljili vse občinstvo. Zanimanje pa je med gledalci vzbujala „Urška s Poljan“, ki je svojo vlogo odlično podala.

Priznati moramo, da so postala Selca v dolini zelo razgibana. Ne samo, da jih mnogokrat obiščejo gostje, tudi kino predstave jim nudi Kranj ali Ljubljana. Kar pa je največ vredno, je njihova lastna prizadevnost, saj študirajo kar dve spevoigri, s katerimi bodo nastopili v prihodnjih mesecih.

25. junija so organizirale vse šole izlete na morje in planine, za katere so prispevala nekaj tudi podjetja.

Najboljši učenci in učitelji so bili 26. junija sprejeti pri predsedniku MLO.

V prihodnjem šolskem letu bo treba povsod še marsikaj izboljšati, kajti zavedati se moramo, da moramo storiti vse, da se naši učenci temeljito usposobijo za življenje, tako strokovno, kakor politično in kulturno, ker le taki bodo koristili sebi in skupnosti.

R. D.

Plenum Okrajnega odbora Ljudske prosvete Kranj-okolica

V nedeljo 17. t. m. se je sestal v sindikalnem domu v Kranju okrajni plenum Ljudske prosvete Kranj-okolica, na katerem so pregledali uspehe okrajne LP.

V času 6 mesečnega tekmovanja v čast 10. letnice OF je bilo na področju okraja Kranj-okolica ustanovljenih 8 novih društev, poleg teh pa še 13 kulturno-umetniških aktivov. Ze ustanovljena umetniška in izobraževalna društva pa so organizacijsko utrjevali, tako, da so pritegnili v društva nove sodelavce. Upravni odbori društev so za uspešno delo sestavili skupno z vsemi sekcijami finančne planske. Republiški odbor je prosil za podatke kulturnih dvoran in odrov s priloženimi načrti, s pomočjo katerih bi na prošnje in želje društev laže ustregel; te je poslalo 27 društev. Prav tako so vodila društva za točno poslovanje vse potrebne knjige. Tudi posamezni člani so izpolnili svojo dolžnost in plačali letno članarino, katere pa vsa društva za leto 1950 še niso dostavila. Ker hoče članstvo za svoje uspešno delo priznanje, je Republiški odbor izdal članske izkaznice, v katere se bo beležila članarina, sodelovanje v posameznih sekcijah, udarniško delo na kulturno-prosvetnem polju, udejstvovanje v raznih tečajih ter pohvale in nagrade za požrtvovalno in uspešno delo. Podatke za izpolnitev izkaznice je do sedaj dostavilo 11 društev.

Društva, ki pa v organizacijskem pogledu niso skrbela za pritegnitev novih članov in za ureditev gospodarskih nalog, so pričela izgubljeni člane.

I. kranjska brigada „Staneta Žagarja“ odhaja na gradnjo proge Doboj-Banja Luka

V nedeljo 1. julija odhaja iz Kranja 150 brigadirjev na gradnjo proge Doboj-Banja Luka.

Srednješolska mladina je pokazala veliko pripravljenost in se z veseljem prijavila na akcijo. Cela vrsta primerov kaže, da je mladina tudi tokrat razumela veliko nalogo, ki jo je pred njo postavila Partija. V celoti so se prijavili aktivni mlekarška šola, pedagoški tečaj, gumarska šola in in-

dustrijska šola Iskra; tudi gimnazijcev se je prijavilo precej, vendar se je njih številno zredilo zaradi slabega uspeha v šoli. So pa tudi primeri, ko nekateri višješolci niso razumeli, kaj je njihova dolžnost, in so se z raznimi izgovori odtegnili akciji. Tudi nekateri pedagoški delavci na gimnaziji so s svojimi mnenji akciji več škodili kot pa koristili. Kranjski brigadi se bo priključila še mladina z Jesenic, Zirov in Kamnika. Na prvem zboru brigade, ki je bil 2. junija, si je brigada izvolila svoj štab, raynotako so bili postavljeni četni štabi. Brigadirji so z navdušenjem sprejeli sklep, da bo brigada nosila ime narodnega heroja „Staneta Žagarja“, sekretarja PK SKOJ-a za Gorenjsko, ki je padel junaške smrti s skupino tovarišev na Okroglem. Prepričani smo, da bo brigada častno nosila to ime in da se bo vrnila udaroma v Kranj.

Da bi se brigadirji kar najbolj spoznali že pred odhodom, je štab brigade v soboto priredil brigadni zabavni večer. V jedilnici gimnazije se je zbralo okoli 100 brigadirjev in brigadirki, ki so prijetno prebili večer. Obsojanja vreden pa je odnos uprave industrijske šole Iskra, ki ni pustila mladinskega orkestra, da bi igral na zabavi. Mladinci iz orkestra so brigadirji in so že na zboru brigade obljubili, da bodo igrali. Zdi se, da je upravi šole zelo malo mar, kaj sklene mladinska organizacija.

V nedeljo 1. julija se bo brigada dokončno formirala. Prišli bodo mladinci iz Zirov, Jesenic in Kamnika in v skupnem paradnem pohodu skozi mesto bo brigada prvič nastopila kot celota. Vlak, ki pelje ob pol dvanaestih iz Kranja, jo bo popepeljal naporom in doživljenjem naproti.

Poleg naštetih prireditev in akcij so se društva še posebno lepo pripravila na proslavitev 10-letnice Osvo. fronte. Prav tako svečano kot 27. april se moramo pripraviti na 8. julij, na obletnico ustanovitve Prešernove brigade, bo bo slavnost na Okroglem pri Kranju. Pripravljati se moramo na državni zgodovinski praznik 22. julij. Naj ne bo društva, ki ne bi s svojimi člani pripravilo kulturnega programa.

GREV
 W Z A Z
 Tam, kjer sonce zahaja ...

„Veš kaj — tega bi pač lahko poznal!“
 „Je že res, je že res — toda stvar je bila videti strašno donosna... In potem — pravzaprav sem to storil le zaradi Nička... No, hvala bogu, zdaj sem se izmazal iz te polomije.“
 „Tako je, kar vesel bodi. — Kaj pa je še kaj novega tod pri vas?“
 „Pravzaprav nič.“
 „Kaj pa je z mojo staro ljubeznico, Kitty Randovo?“
 „Kitty?... Čakaj!... Da, seveda — poročila se je z Chesson Watkinsom!“
 „Kaj — s tem pijancem in postopačem?“
 „Da, Sicer pa ga zakon ni izpremenil. Sprva je morala Kitty delati v neki restavraciji, pozneje pa je odšla iz Waringtona. Od takrat nisem več slišal o njej.“
 „Kitty Rand, ta sladka, bistra stvarca, natakarcica!... Moj bog, česa vsega človek ne doživi!... Kaj pa Marica Ackers? Ta je pa prav gotovo kaj dosegla v življenju!“
 „Nasprotno — popolnoma propadla je“, je resno odgovoril Winter. „Nekakšnemu falotu, kvartopircu, je zašla v roke in je izgubila... Ze nekaj let je od tega.“
 Rock je zavzdihnil.
 „Kako neumno, da sem se vrnil v to svinjsko gnezdo!... Saj zdaj sploh ne upam vprašati, kaj je z Emmy Wundovo, mojo pravo ljubico!“
 „S to je pa še slabše! Ko si odšel, se je spustila s kovboji... Govorili so takrat, da ne bo nikdar prebolela tvojega odhoda...“
 „Hudirja, ta je pa lepa! Medtem ko me je vlekla za nos in počenjala z menoj ko svinja z mehomo!“
 „Morda — čeprav mislim, da je bilo več natolcevanja. Poleg tega pa ne smeš pozabiti, fant, da si takrat istočasno metal oči za Marico!“
 „Res je. Tako je... V bistvu sem jaz bil svinja.“
 „Ne pretiravaj! Mladost ni modrost — vidva si ne moreta kaj preveč čitati... Toda — a zdaj se krepko drži, True!“
 „Ven z besedo, stara kavka — prenehaj z natezovalnico!“
 „Torej kot rečeno — Emmy je strla ducate kovbojskih src, nazadnje pa se je omožila z — Johnom Dabdom!“
 Z odprtimi ustmi in brez besed je Rock zastrmel v svojega prijatelja.
 „Da, da — starega Dabba!“ je kimal ta. „Čeprav je njegova hči iz prvega zakona skoro istih let kot Emmy! Nekako pred letom

dni je bila poroka... V mestu govore, da se Emmy nič kaj preveč ne veseli tega svojega uspeha. Jaz sem celo trdno prepričan, da se počuti na smrt nesrečno. Vendar pa se spogleduje okrog sebe še bolj kot kdaj prej!“
 Trueman Rock je globoko sklonil glavo.
 „Kaj češ, mladi mož, tako je pač življenje!“ je modro menil Winter. Predolgo te ni bilo, in kdor je odsoten nima prav!“
 „Tu imaš, stari — bodi tako dober in spravi mi denar!“ je dejal Rock in segel pod telovnik.
 „Moj bog kaj pa misliš?“
 „Do smrti se bom napi!“ je z žalostnim glasom pojasnjeval Rock.
 Winter se je zasmel, pa se je brž zresnil in dopovedoval:
 „Ne stori tega, True, ne stori tega!“
 Prav gotovo bom — svojo žalost moram prepiti!“
 „Potem vsaj počakaj, da se vrnem. Na postajo moram — moj pomočnik ima danes dopust... Saj ni verjetno, da bi kdo medtem prišel — a vendar štacune ne morem zapreti... Kajne, da mi ustrežeš in me zastopaš — kot si to prej že tolikokrat storil?“
 „Sprejeto! Samo po sebi se razume, da bom čuval tvojo prodajalnico tako dolgo... Toda, pohiti, prosim te, kajti napiti se moram brž in do dna!“
 Winter je skočil iz trgovinice kar golorok in brez klobuka, Rock pa je obsedel na mizi in se čutil kot plen samih protislovij v sebi. Še je molčal mehki glas vesti — in občutil je le divje, nesmiselno poženje, da bi se maščeval nad samim seboj in sam sebi storil kaj težkega, žalega. In če dobri Sol ne bo prišel kaj kmalu nazaj...
 V divjo vihro njegovih težkih misli je zapela lahka hitra stopinja. Rock je dvignil glavo — mlado dekle je vstopilo. Brž je zdrknul s prodajne mize. Kupovalka se je ozrla okrog sebe, kot bi nekoga iskala, ko pa je zagledala Rocka, je za hip obstala, nato pa je šla k njemu. On je nenadoma popolnoma pozabil na to, da bi se rad napił.
 „Ali ni gospoda Winterja?“ je vprašalo dekle, ki je obstalo tik pred Rockom.
 „Ne — moral je na postajo. Mislim pa, da bo kmalu nazaj.“
 „Škoda... Jaz, žal, ne morem čakati... Rada bi z njim govorila!“ je rekla, nekoliko zmešana in nestrpna.
 „S čim vam moremo postreči?“ je mrzlo in vljudno vprašal Rock.
 „Ste vi morda novi pomočnik, ki ga te dni pričakuje gospod Winter?“
 „Seveda, gospodična, in ves sem vam na razpolago.“
 „Tu imam napisano celo kopo stvari, ki jih moram kupiti“, je odgovorila in brskala po svoji torbici.
 „Storil bom, kar bo v moji moči, gospodična. Sicer se v prodajalnici še dobro ne spoznam — — —“

TEDESKA KRONIKA

V času od 1. januarja do 25. junija je umrlo v Kranju 46 oseb, porok je bilo 182, rojstev pa 110.

Tovarna „Sava“ v Kranju je 11. junija izpolnila polletni količinski plan, po vrednosti pa 15. junija.

Partizanski tabor v Žireh. — Krajevna organizacija Zveze borcev NOV v Žireh organizira za 15. julij partizanski tabor na Razpotju. Kraj leži med Žirni in Idrijo, kjer so za časa NOB operirale edinice IX. korpusa. Kraj je enako dostopen Primorski in Gorenjski. Namen tega tabora je, da se snidejo borci, ki so se bojevali v bližnji okolici Žirov in Cerkena. Vabimo jih, da se udeležijo tega partizanskega tabora ter tako skupno poživijo tradicije Osvobodilne borbe.

Tovarna kos in srpov v Trziču je pretekli četrtek izpolnila polletni plan.

8. julija bodo na Okroglem pri Kranju proslavili osemletnico ustanovitve VII. SNOUB „Franceta Prešerna“. Pripravljeni odbor za to proslavo je že pripravil program prireditvev, ki bodo ta dan na Okroglem. Program bodo začeli izvajati na predvečer in sicer bodo pripadniki predvojaške vzgoje in izvenarmadne vzgoje izvedli manevrski napad preko Save na Okroglo. V nedeljo zjutraj pa se bo začel slavnostni del proslave, kjer bo več pozdravnih govorov. Po slavnostnem delu proslave se bo začel vesel del, kjer bodo sodelovale razne kulturno-umetniške sekcije in društva.

Redko slavje v Selcih. — V nedeljo 17. t. m. je doživela Bitenčeva družina v Selcih nad Skofjo Loko vesel dogodek. Okoli 90-letnega očeta Urbana in njegove žene Marije, ki sta praznovala 60-letnico poroke, se je zbralo vse njuno potomstvo, 30 ljudi po številu, ki so po starem običaju priredili „biserno občet“. V Selcih ljudje ne pominijo podobnega primera, saj je bila zadnja biserna poroka pri njih približno pred 200 leti.

VELIK IN USPEŠEN PROMET S KMETIJSKIMI PRIDELKI ZADRUŽNIKOV

Trgovine kmečkih delovnih zadrug, t. j. združenega sklada v Kranju, so samo v letošnjem letu do konca maja posredovale in vrgle na tržni trg nad 66.400 kg raznih kmetijskih pridelkov v vrednosti 5.619.878 dinarjev. Največ so prodale mleka in sicer 228.174 litrov, suhega mesa in mesnih izdelkov 11.937 kg, jaje 14.562, krompirja 2394 kg, mleviskih izdelkov 2525 kg itd.

Izpred sodišča

Kavčič Franc iz Žirov se je pred kratkim že četrteč zagovarjal pred sodiščem v Kranju zaradi nedovoljene trgovine in špekulacije. Na območju KLO Ziri in okraja Idrije je nakupil 15.126 kg krompirja, 1300 kilogramov sena in 4 goveda in skupni teži 2360 kg in pri tem „zaslužil“ najmanj 45.000 dinarjev v času dobrega meseca. Ker je Kavčič storil kaznivo dejanje s tem, da je na nedovoljen način pridobil nesorazmerno visok zaslužek, ga je sodišče obsodilo na 6 mesecev odvzema prostosti. Upajmo, da se bo Kavčič že ohladila špekulantska žilica, čeprav se je na kazen pritožil.

29. junija 1942. — napad partizanov na postojanko Črni vrh.

DEŽURNA SLUŽBA

Od 30. junija dalje skozi ves teden ima dežurna služba pri Svetu za zdravstvo mesta Kranja in Kranj-okolice dr. Pance Pavel, tel. 351. Obiski na dom naj se javijo najkasneje do 18. ure. Po tej uri bo dežurni zdravnik sprejemal le bolnike s težjimi poškodbami in močnimi krvavitvami.

GLEDALIŠČE

Prešernovo gledališče Kranj

Četrtek, 28. junija ob 20. uri: Tavčar-Sest „Cvetje v jeseni“ — izven.

Petek, 29. junija ob 20. uri: Görner „Pepelka“ — zaključna predstava.

Naši pionirji bodo taborili

V teh počitnicah čaka pionirje veselo presenečenje. Razen številnih kolonij bodo po obalah naših rek zrasi beli šotori, v katerih bodo naši pionirji preživeli počitnice.

Na takšno taborčenje se pripravljajo tudi pionirji Kranja. Po sklepu mestnega pionirskega sveta bo na taborenje v Poljansko dolino odšlo v dveh izmenah nad 120 pionirjev in pionirk.

Zgradili bodo svoje šotore na robu gozda v bližini tople Sore in pod vodstvom izkušenih tabornikov in dobrih mladincev preživeli del svojih počitnic. Približali se bodo naravi, da iz tega neizčrpnega vira načrpajo novih moči za izvrševanje nalog, ki jih čakajo v prihodnjem šolskem letu. Hišice si bodo zgradili sami in taborišče uredili po načelih starih tabornikov, tako da ga bo kar lepo pogledati. Ob bistrem potoku bodo prišli v gozd in se tam seznanili z njegovimi rastlinami in prebivalci. Na številnih izletih bodo spoznali vso Poljansko dolino in njene lepote. V komaj

100 m oddaljenem kopališču na Sori bo v vročih dneh posebno pestro. Učili se bodo plavanja, urili in izpopolnjevali stare plavače ter vadili v skakanju in drugih panogah vodnega športa.

Ne bodo pozabili tudi na nogomet, odbojko, skoke in druge panoge športa. Poskrbljeno bo tudi za primerne inštruktorje.

Učili se bodo tudi: predvsem bodo to različne taborniške veščine kot orientacija, čitanje kart, krokiranje in podobno, pa tudi različne pionirske zadeve, da bodo z novim letom pionirski odredi imeli dobre, izsolane voditelje iz vrst pionirjev samih.

Višek vsega bo pa taborni ogenj, ob katerem se bodo zbrali „stari bojovníki“ k povestim, petju in igranju.

Taborišče bo imelo svojega sanitetnega referenta, ki bo skrbel za zdravje veselo družinice. Stalna telefonska zveza s Kranjem bo omogočila oddajanja dnevnih poročil, ki jih bodo prenašali zvočniki ljudske tehnike.

„Storžič“ Kranj: 29. junija do 2. julija, amer. film „Kraljevi brivec“; od 3. julija dalje zaprto zaradi renoviranja.

„Sveboda“ Stražišče: 29. junija do 2. julija, poljski film „Prepovedane pesmi“.

Letni kino „Partizan“ Kranj: 29. junija do 2. julija, amer. film „Kraljevi brivec“; do 5. junija, jugosl. film „Življenje je naše“.

„Predilec“ Skofja Loka-Trata: 30. junija in 1. julija, francoski film „Ljubavni sen“.

Skofja Loka: 29. junija do 1. julija, ital. film „Pod rimskim soncem“.

Trzič: 29. junija do 1. julija, amer. film „Andy Hardy je zaljubljen“.

RAZPIS ZA SPREJEM UČENCEV V KMETIJSKO SOLO POLJČE PRI BEGUNJAH

Državna kmetijska šola Poljče pri Begunjah na Gorenjskem razpisuje sprejem učencev za šolsko leto 1951—52, ki imajo veselje do kmetijske stroke. Sprejemni pogoji: dovršenih 5 razr. osnovne šole in starost 16 let. Prošnji je treba priložiti zadnje šolsko spričevalo in rojstni list. Prednost imajo interesi iz socialističnega sektorja. Solanje z vso oskrbo je brezplačno. Prošnje pošljite na upravo šole.

Uprava šole

Sindikalo smučarsko društvo Udarnik iz Kranja sklicuje svoj **redni občni zbor** za dan 3. julija 1951 ob 20. uri v gledališki dvorani Sindikalnega doma v Kranju.

Dnevni red:

1. Otvoritev zbora in ugotovitev sklepčnosti.
2. Volitev delovnega predsednika, zapisnikarja in dveh overovateljev.
3. Citanje zapisnika ustanovnega občnega zbora.
4. Poročilo upravnega odbora.
5. Poročilo nadzornega odbora in predlog za razrešnico upravnemu in nadzornemu odboru.
6. Volitve novega upravnega in nadzornega odbora.
7. Predlogi in sklepi za 1951—52.
8. Zbor je sklepčen, če je navzočih nad polovico članstva. V slučaju nesklepčnosti bo občni zbor pol ure pozneje ob vsaki udeležbi.

Udeležba za člane obvezna, prijatelji društva vabljeni!

Upravni odbor

Tistega, ki je našel kolo v gozdu nad Pivko 24. junija, prosim, naj to sporoči proti nagradi na upravo lista.

Dve kompletni dvokrilni okni v svetlobni meri 140×92 cm iz mescenovega lesa, dobro ohranjeni, prodam. Kopal Peter, Kranj, Tomšičeva 27.

Postrežnico za nekaj ur dnevno potrebujemo. Naslov v upravi lista.

Prekleujem vse žaljivke, ki sem jih govoril o tov. Markovič Jožetu iz Okroglega, kot neosnovane. — Jarc Anton, Okroglo.

O TREH VARIACIJAH „SOLIDNE“ FOSTREZBE POTROŠNIKOV

1. O VINU

V Srbiji so padle cene vinu in žganju. Tako smejo prodajati v gostinskih podjetjih kategorije C in D vino od 110 do 115 din za liter, v kategorijah B pa stane 125 in žganje 260 do 440 din liter. Pri nas tega še ni, pač pa je nasproten pojav — cene vinu so se dvignile od 170—190 din. Pa to še ni vse, kar smo mislili povedati. Glavna stvar je postrežba, ki je kljub takim visokim cenam večših naravnost nesramna in goljufiva. Tako se v soboto zvečer pripetilo, da so v kavarni „Evropi“ v Kranju postregli gostom z vinom, ki stane 190 din, a to vino ni imelo niti tri maligane moči. Torej voda za drag denar. Gostje so protestirali, nekdo je celo zapečatil buteljko takšnega „eksporta“, da ga bo odposlal na pregled. Pa potrpimo, da vidimo, kaj bo.

2. O PIVU

Zgodba o tem se dogaja dan pozneje v isti kavarni. Neki gost, ki je bil poleg tega še tujec, je naročil steklenico piva. Dobil je odgovor, da ga nimajo več. Kakih 40 minut za tem pa je „prišla“ na sosednje omize steklenica piva ravnokar dolemu domačemu gostu. Tujec je, videč to, plačal svoj račun in vprašal, kako to, da ni bilo piva zanj. Dobil je lakonski odgovor: „Oprostite, to pivo je bilo rezervirano.“ Če ne verjamete v to dogodivščino, pa jo preberite v pritožni knjigi hotela „Evropi“. Ne vem, če si s takimi postopki ustvarjamo pri tujcih ugodno mnenje, saj je le-ta v knjigo zapisal, da to stvar prepušča v presojo merodajnim faktorjem.

3. IN O CIGARETAH

Več kot dva meseca (t. j. aprila in maja) smo v Kranju dobili v prodajo po trafikah samo dražje cigarete. Kakšen udarec je bil to za naše potrošnike — kadilce, ki so največ iz delavskih vrst, menda ni treba podarjati. V začetku tega meseca je prestopal ta režim in že je bilo splošno mnenje, da smo prebrodili „krizo“. Kaj še! Te dni nam spet slaba prede. Na Kranj, ki ima okroglo 20.000 potrošnikov, je republiško podjetje za razdelitev tobaka dodelilo le po 30.000 kosov cenejših cigaret, ostalo pa je vse dražje, od „Romanija“ dalje. In ta kontingent se bo menda prodajal, razdeljen po vseh trafikah, le ob določenem času. Torej vrsta! Zanima nas le, kdaj bo potrošnik lahko kadil tiste cigarete, katere si želi, a ne samo tiste, ki se mu jih servira. Delovni kolektivi bi bili v tem slučaju upravičeni, da se potegnejo za svoje delavstvo in zahtevajo od republiškega podjetja odpravo te nepravilnosti. Zakaj bi morali biti delavstvo prikrajšano pri nabavi cenenejega tobaka?

Planinsko društvo Kranj sprejme 5 težakov za gradbena dela. Ponudbe na PD Kranj.

Prodajam električno blazino. Naslov v upr. lista.

Prodajam nov 50l kotel za kuhanje žganja. Poizve se Tavčarjeva 17.

Knjigovodkinja, samostojna v vseh pisarniških in računovodskih delih išče honorarno zaposlitev. Naslov v upravi lista.

FIZKULTURA. SPORT

DOBRI REZULTATI NA NAMIZNOTENIŠKEM TURNIRJU V KRANJU

Na V. republiškem turnirju, ki je bil odigran preteklo soboto in nedeljo v Kranju v postorih II. gimnazije, so poleg najboljših slovenskih igralcev in igralke sodelovali tudi igralci Uniona iz Celovca.

Najpomembnejši uspeh za Železničarja Kranj je gotovo zmaga nad Gregorčičem v finalu moških ekip s 5 : 2. Pri tem pa je treba še povdariti, da je namesto kaznovanega Gramatčikova nastopil Hlebš, ki je svojo nalogo dobro opravil. Premagal je Štrumbala z 2 : 0. V tekmovalstvu moških posameznico je škoda, da ni igral Ahačič M., ki bi imel precej izgledov na osvojitve prvega mesta. Tudi pri moških dvojicah bi Kranjčani z nastopom Ahačiča osvojili lahko vsaj II. mesto.

Ženska ekipa je odpovedala. Izgubile so z Železničarjem Maribor (3 : 1). Vzrok je v tem, da Bogatajeva zaradi priprav na izpite dve meseca ni trenirala. So pa naše igralke to popravile v posameznem tekmovalstvu in pri dvojicah. Bogataj in Bedek sta zasedli prvo in drugo mesto, pri dvojicah pa prvo mesto. Mladinci so ekipno prvenstvo osvojili brez težav, omeniti moramo še, da je druga kranjska ekipa vodila proti Gregorčiču s 4 : 3, v osmi igri pa je imel Ahačič M. Šabec 3 match žoge, pa še vendar ni izgubil. Škoda je bilo, da Brezar ni sodeloval v nadaljevanju tekmovalstva posameznikov, ker je bil zmožen premagati Valentarja in tako enkrat prekiniti, za prvo mesto mladincev posameznico odide na Jesenice. Pri dvojicah sta Hlebš in Ferluga zmagala brez težav.

Na tem turnirju so nastopili tudi pionirji in mladinke, vendar samo ob domači udeležbi, ker druga društva niso prijavila svojih igralcev in igralke. Železničar Kranj te s 239 točkami osvoji prvo mesto v skupnem plasmanu v celotnem tekmovalstvu za nagrado NIZS na vodi s 707,5 točkami pred Gregorčičem, ki ima 396,5 točke.

V okviru turnirja so Kranjčani igrali v soboto zvečer proti Unionu in ga premagali s 5 : 0. Gostje niso bili dorasli razigranim domačim igralcem. Pred tem dvobojem je avstrijske igralce v imenu sekcije pozdravil tov. Polak Staš, v imenu Izvršnega odbora MLO Kranj pa tov. Uršič, ki jim je v spomin na Kranj izročil lepo darilo.

Vsemu turnirju je prisostvovalo zelo malo gledalcev, kar je precej čudno za Kranj.

TUDI MLADINSKI EKIPI SE UNION NI MOGEL USPEŠNO ZOPERSTAVITI

17. junija je bil v II. gimnaziji odigran mednarodni namizno-teniški dvoboj med Unionom iz Celovca in domačim Železničarjem. Vodstvo Železničarja je postavilo proti Avstrijcem mladinsko ekipo, ki je dobro prestala svoj mednarodni krst, saj so zmagali s 5 : 3. Povdariti je treba tudi, da so bili gostje danes veliko boljši kot na turnirju. Najboljši igralce je bil Hlebš, ki je premagal vse tri Avstrijce. Tudi temu dvoboju je prisostvovalo malo gledalcev. Avstrijci so povabili Kranjčane na povratno tekmovalstvo v Avstrijo konec julija.

TRIGLAV Ljubljana : KOROTAN Kranj 0 : 6 (0 : 3)

MAJNIKOV VELESALOM POD GRINTOVCEM

Preteklo nedeljo so jezerski smučarji organizirali tradicionalni meddruštveni Majnikov velesalom, ki so se ga udeležili poleg domačih smučarjev tudi smučarji Trziča, Jesenice, Enotnosti, Krma, Nakla; St. Vida; Kranja itd.

Prehodni pokal, za katerega teče borba že pet let, je tokrat osvojilo moštvo Trziča. Najostrejša konkurenca pa so jim bili jeseniški smučarji.

V lepem dopoldnevu se je pod stenami Grintovca zbralo okoli 60 tekmovalcev in tekmovalk. Proga, ki jo trasiral stari smučarski strokovnjak Znidar Emil, je bila dolga okoli 1800 m s 50 m višinske razlike. Na mestih je bila radi hude brzine precej težka, kar je povzročilo, da je nad 50% tekmovalcev izstopilo ali bilo diskvalificiranih.

Najboljši čas dneva si je osvojil Lukanc Slavko (Ljubelj) s časom 1.25,3 min, med članicami Lukane Darinka (Ljubelj) s 2.40,9 min., med starejšimi mladinci Kunšič Jože (Gregorčič) z 1.31 min in med mlajšimi Šumi Janez (Udarnik) z 1.48,5 min.